

Inre marknadsstrategin

2015/16:FPM17

Utrikesdepartementet

2015-12-02

Dokumentbeteckning

KOM (2015) 550

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, europwiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén "Att förbättra den inre marknaden: bättre möjligheter för individer och företag"

Sammanfattning

En av Junckerkommissionens huvudprioriteringar är en nystart för den inre marknaden. Därför lanserades den 28 oktober 2015 en inre marknadsstrategi för varor och tjänster i formen av ett meddelande. Strategin har fokus på praktiska åtgärder som ska hjälpa små och medelstora företag ("SMF":s) och nystartade företag (start-ups) att växa och expandera, främja innovation, som öppnar för investeringar och stärker konsumenterna. Meddelandet ger en kort beskrivning av vilka områden kommissionen avser att ta fram konkreta åtgärder för under åren 2016-2018, i form av bl.a. lagförslag och riktlinjer som syftar till att riva hinder på den inre marknaden. Regeringen välkomnar i stort kommissionens meddelande som syftar till en nystart för den inre marknaden. Regeringen delar kommissionens uppfattning att det är viktigt att åtgärder vidtas för att främja och stärka EU:s inre marknad och genom det få en väl fungerande gränsöverskridande handel med varor och tjänster för företag och konsumenter. För svenskt vidkommande är åtgärder på tjänsteområdet och den digitala inre marknaden av högsta prioritet, särskilt i de sektorer som har högst potential för tillväxt och gränsöverskridande handel inom EU.

1.1 Ärendets bakgrund

Den 16 december 2014 aviserade kommissionen i sitt arbetsprogram för 2015 lanseringen av en strategi för den inre marknaden för varor och tjänster med syftet att stärka EU:s konkurrenskraft på världsmarknaden och skapa sysselsättning. En nystart för den inre marknaden utgör även en av kommissionens huvudprioriteringar. Konkurrensrådet antog den 2 mars 2015 slutsatser om politiken för den inre marknaden. I rådsslutsatserna anges bland annat att strategin förväntas innehålla förslag till konkreta åtgärder med fastställda tidsfrister inriktade på de viktigaste återstående hindren och särskilt för SME:s. Den 28 oktober 2015 lanserade kommissionen meddelandet om Inre marknadsstrategin för varor och tjänster.

1.2 Förslagets innehåll

Inre marknadsstrategin är indelad i tre delar med elva områden där fokus ligger på 22 praktiska åtgärder som ska hjälpa SMF:s och nystartade företag att växa och expandera, främja innovation, som öppnar upp investeringar och stärker konsumenterna. Meddelandet ger en kort beskrivning av vilka områden kommissionen avser att ta fram konkreta åtgärder för under åren 2016-2018, i form av bl.a. lagförslag och riktlinjer som syftar till att riva hinder på den inre marknaden.

Att skapa möjligheter för konsumenter och företag

1. Att möjliggöra en balanserad utveckling för delningsekonomin

Åtgärder: En europeisk agenda för delningsekonomin och en vägledning för hur EU:s lagstiftning tillämpas på delningsekonomiska affärsmodeller.

2. Att hjälpa små och medelstora företag och nystartade företag (start-ups) att växa

Åtgärder: Ett lagstiftningsförslag om företagsinsolvens, initiativ för att underlätta användningen av digital teknik och gränsöverskridande fusioner och delningar, initiativ för nystartade företag och handlingsplan för mervärdesskatt.

3. Att förverkliga en tjänstemarknad utan gränser

Åtgärder: Riktlinjer och analytiskt ramverk för reglerade yrken, lagstiftningsförslag dels avseende hinder inom affärs- och byggbranschen, dels ett tjänstepass.

4. Att åtgärda begränsade bestämmelser i detaljhandelssektorn

Åtgärd: En bästa praxis presenteras för att underlätta etablering och motverka restriktioner inom detaljhandel.

5. Att förebygga diskriminering av konsumenter och företagare

Åtgärder: Ett lagstiftningsförslag för att förebygga diskriminering enligt artikel 20 tjänstedirektivet som beror på hemvist eller nationalitet.

2015/16:FPM17

Att uppmantra till modernisering och innovation

6. Att modernisera standardiseringssystemet

Åtgärder: Ett gemensamt initiativ för standardisering tillsammans med medlemsstaterna och standardiseringsorganisationerna samt riktlinjer för tjänstestandarder.

7. Mer öppen, effektiv och tillförlitlig offentlig upphandling

Åtgärder: Initiativ för bättre offentlig upphandling genom förbättrade data, effektivare rättsmedel och en frivillig mekanism för förhandsbedömning av stora infrastrukturprojekt. Initiativet ska konkretiseras genom bl.a. kontraktsregister och ett nätverk av tillsynsorgan.

8. Konsolidera Europas immaterialrättsliga ramverk

Åtgärder: En översyn av det immaterialrättsliga ramverket samt förslag om ett enhetligt tillägsskydd.

Säkerställa genomförandet

9. Efterlevnadskultur och smart genomförande

Åtgärder: Bättre genomförandeplaner, årlig dialog med varje medlemsstat, ett analytiskt verktyg för det nationella införlivandet, stärka SOLVIT nätverket och lagstiftningsförslag om ett nytt marknadsinformationsverktyg.

10. Tjänstedirektivet ska ge bättre effekt genom anmälningsproceduren

Åtgärder: Ett lagstiftningsförslag om anmälningsproceduren för tjänstedirektivet.

11. En stärkt inre marknad för varor

Åtgärder: En bättre marknadskontroll, handlingsplan för en ökad medvetenhet om principen om ömsesidigt erkännande och revidering av dess förordning.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Först när de specifika lagstiftningsförslagen presenteras är det möjligt att redogöra för förslagens slutliga effekter på svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

De budgetära konsekvenserna av förslagen kommer att kunna bedömas först när detaljerna i de olika lagstiftningsförslagen presenteras.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar i stort kommissionens meddelande som syftar till en nystart för den inre marknaden. EU:s inre marknad har stor betydelse för svensk tillväxt och sysselsättning då handeln med denna marknad utgör nära 70 procent av svensk export och 80 procent av svensk import. Regeringen delar kommissionens uppfattning att det är viktigt att åtgärder vidtas för att främja och stärka EU:s inre marknad och genom det få en väl fungerande gränsöverskridande handel med varor och tjänster för företag och konsumenter. Sådana åtgärder kan bidra till ökad tillväxt, konkurrenskraft och sysselsättning inom EU samt till omställningen till en grön resurseffektiv ekonomi. På de områden där det är aktuellt är det nödvändigt att en balans skapas mellan åtgärder för att förverkliga en inre marknad för varor och tjänster och skyddet för arbetstagare, konsumenter och andra allmänna skyddsintressen.

Inriktningen på meddelandet följer i stort de prioriteringar som regeringen har drivit, bl.a. inom ramen för regeringens övergripande prioriteringar för EU-arbetet år 2015. För svenskt vidkommande är åtgärder på tjänsteområdet och den digitala inre marknaden av högsta prioritet, särskilt i de sektorer som har högst potential för tillväxt och gränsöverskridande handel inom EU. I det fortsatta arbetet med strategin är det angeläget att ambitiösa och konkreta förslag läggs fram.

Några av åtgärderna i strategin behöver klargöras ytterligare för att regeringen ska kunna ta ställning till dem. Bland dessa finns åtgärden om ett nytt marknadsinformationsverktyg åtgärder på upphandlingsområdet och förslaget om ett tjänstepass.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Vid en första presentation i rådsarbetsgruppen för konkurrenskraft och tillväxt den 30 november 2015 välkomnade samtliga medlemsstater meddelandet i stort. När det gäller de enskilda åtgärderna är medlemsstaternas ståndpunkter ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Inga ståndpunkter är kända för närvarande.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Inre marknadsstrategin remitterats för närvarande.

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Inte aktuellt då det rör sig om ett meddelande.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Inte aktuellt då det rör sig om ett meddelande.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Vid Konkurrenskraftsrådet den 30 november 2015 hölls en första övergripande diskussion om strategin. Under det nederländska ordförandeskapet våren 2016 väntas rådsslutsatser att tas fram. I strategin finns en tidsplan med angivelser för när de enskilda åtgärderna väntas läggas fram. Kommissionen avser att presentera de första lagstiftningsförslagen under våren 2016.

4.2 Fackuttryck/termer

Delningsekonomi - Ett vitt begrepp som saknar enhetlig definition. Gemensamt för företag som verkar inom delningsekonomin är dock att dessa använder nätverksplattformar för att kunna dela exempelvis tillgångar, tid och kunskap.

Tilläggskydd - Ett patent kan upprätthållas maximalt 20 år från ansökningsdagen oavsett teknikområde. För läkemedel och växtskyddsmedel blir den faktiska skyddstiden ofta väsentligt kortare, även om patentet upprätthålls så länge det går. Det beror på att sådana produkter kräver försäljningstillstånd, vilka tar lång tid att få. Därför har EU-lagstiftaren genom två förordningar gett möjlighet till tilläggskydd (Supplementary Protection Certificate, SPC) för innehavare av patent på läkemedels- och växtskyddsmedelsuppfindingar. Tilläggskydd innebär i praktiken att skyddet förlängs med maximalt fem och ett halvt år.

SOLVIT nätverket - Ett informellt nätverk i Europeiska kommissionens regi som syftar till att lösa hinder för den grundläggande EU-rättigheten till fri rörlighet, det vill säga att fritt kunna bo, arbeta, studera, exportera eller importera varor, erbjuda tjänster eller etablera sig i vilket EU-land som

helst. Företag och privatpersoner som stöter på sådana problem, orsakade av en myndighet, får avgiftsfri hjälp.